

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea
Programului privind gestionarea fluxului migrațional, azilului și
integrării străinilor pentru anii 2022-2025

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul a fost elaborat de către un grup de lucru constituit, conform Ordinului MAI nr.27 din 21 ianuarie 2022 „*Cu privire la coordonarea unitară a procesului de elaborare a programelor de dezvoltare sectoriale în cadrul MAP*”, din reprezentanții autorităților din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, cu suportul expertului, reprezentanților societății civile și partenerilor de dezvoltare.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Implementarea Strategiei naționale în domeniul migrației și azilului (2011-2020) s-a finalizat în anul 2020, iar în perioada anilor 2020-2021 nu a fost aprobat un nou document de politici publice, care ar fi stabilit prioritățile de gestionare a fluxului migrațional, azilului și integrării străinilor, ajustate la necesitățile actuale.

După zece ani de implementare, în rezultatul evaluării, s-a constatat că, realizarea obiectivelor stabilite în Strategia națională a avut un impact esențial și benefic. În perioada respectivă, au fost operate un șir de modificări ale cadrului normativ și instituțional, care au influențat pozitiv procesele migraționale în țară și au pus baza unor schimbări importante pentru viitor.¹

La etapa actuală, suntem martorii unei mobilități internaționale fără precedent, iar nevoia de a gestiona migrația și mobilitatea pentru a fi ordonată, sigură, reglementată și responsabilă, devine o prioritate din ce în ce mai relevantă² pentru autoritățile publice competente din Republica Moldova, în special, în contextul obținerii statutului de țară-candidat pentru aderare la Uniunea Europeană.

Autoritatea competentă pentru străini dispune, la moment, de capacități reduse de gestionare a proceselor migraționale, cauzate de fluctuația sau numărul insuficient de personal, totodată se atestă presiune asupra instituțiilor prestatoare de servicii medicale și de protecție socială și, implicit de asigurare a ordinii publice și securității populației.

De menționat faptul că, din punct de vedere strategic, domeniul de gestionare a fluxului migrațional, azilului și integrării străinilor actualmente nu este acoperit de o viziune de dezvoltare, cu atât mai mult în contextul crizei migraționale actuale și a riscurilor asupra securității și ordinii publice.

Prin urmare, este necesară asigurarea dezvoltării unui sistem de management integrat al migrației, bazat pe un cadru normativ comprehensiv,

¹ Raport de evaluare ex-post „Strategia națională în domeniul migrației și azilului” aprobată prin HG nr.655/2011, Chișinău 2011.

² Comitetul Permanent pentru Programe și Finanțe al OIM, sesiunea a șaptesprezecea (S/17/4 din 29 septembrie 2015), articolul 2.

instituții puternice, instrumente eficiente și proceduri clare, capacități de analiză și gestionare a riscurilor (în special, legate de un aflux sporit de migranți), consolidarea sistemului de control intern managerial, dezvoltarea cooperării interinstituționale și internaționale în domeniu.

Pe de altă parte, elaborarea unui nou document de politici publice este condiționat și de faptul că, acesta urmează să răspundă atât nevoilor specifice ale migranților, refugiaților și apatrizilor, cât și a guvernantei migrației, bazate pe drepturile omului.

Elaborarea unui nou document de politici publice este necesară atât datorită evoluției fenomenului migrației, respectării angajamentelor internaționale asumate³, precum și ca urmare a provocărilor și transformărilor majore, care au avut loc în sfera migrației la nivel național, regional și global cum ar fi: pandemia COVID-19 și criza migrațională, produsă de războiul de pe teritoriul Ucrainei, alinierea la noi instrumente internaționale.

În acest sens, Guvernul și-a asumat, prin Planul de acțiuni pentru anii 2021-2022, aprobat prin HG nr. 235/2021, elaborarea *documentului de politici în domeniul migrației și azilului în vederea asigurării reglementării circulației și mobilității, pentru a contribui la prosperitatea populației țării, la dezvoltarea ei socio-economică, la asigurarea drepturilor și securității sociale ale migranților* (acțiunea 24.1.10).

Programul privind gestionarea fluxului migrațional, azilului și integrării străinilor pentru anii 2022- 2025 (în continuare – *Program*), este un document de politici publice pe termen mediu, care continuă realizarea obiectivelor prioritare în domeniu și intervine cu unele noi, pentru a dezvolta și asigura o reglementare coerentă, corectă și eficientă a proceselor migraționale.

La fel, Programul răspunde exigențelor Strategiei naționale de dezvoltare (în continuare - SND) „Moldova 2030”, în special obiectivului strategic nr. 9 „*Promovarea unei societăți pașnice, sigure și incluzive*”. Acesta va contribui și la realizarea țintelor strategice reflectate în obiectivele strategice ale SND „Moldova 2030” nr. 8 „*Asigurarea unei guvernări eficiente și incluzive și a supremației legii*”.

Programul, de asemenea, asigură realizarea obiectivului de dezvoltare al Programului de activitate al Guvernului „*Moldova Vremurilor Bune*” care vizează „*Asigurarea unui sistem de drept democratic și funcțional, bazat pe aplicarea legii, protejarea interesului cetățeanului și prestarea serviciilor de calitate*”.

Elaborarea Programului derivă din Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030, și respectiv, va contribui la implementarea acesteia.

Programul are la bază tratatele internaționale, la care Republica Moldova este parte, inclusiv Articolul 13 al Declarației Universale a Drepturilor Omului și Articolul 12 al Pactului Internațional privind Drepturile Civile și Politice, în conformitate cu care orice persoană dispune de dreptul, indiferent de

---

³ *Declarația de la New York privind Refugiații și Migranții*, Pactul global pentru o migrație sigură, reglementată și ordonată, Pactul global pentru refugiați.

naționalitate, de a părăsi orice țară, inclusiv propria țară, împreună cu dreptul la libera circulație și ședere într-o țară.

Scopul Programului include inclusiv realizarea prevederilor Convenției ONU privind statutul refugiaților în materie de protecție internațională și protecția drepturilor omului și a Convenției ONU privind statutul apatrizilor și Convenției ONU privind reducerea cazurilor de apatridie.

La fel, documentul de politici publice se aliniaza priorităților și obiectivelor Pactului Global pentru o Migrație Sigură, Reglementată și Ordonată, precum și obiectivelor Pactului Global pentru Refugiați, care vizează promovarea cooperării internaționale, prin definirea unor principii directe și prin furnizarea unui cadru de politici multilateral.

Programul oferă soluții la provocările majore legate de consolidarea sistemului național de azil, sporirea calității serviciilor prestate străinilor, modificarea/îmbunătățirea percepției migrației de către societate, combaterea migrației ilegale ș.a.

În procesul de elaborare a Programului, au fost examinate diferite studii, analize și rapoarte de monitorizare, inclusiv civică, fiind luate în considerare o bună parte a constatărilor și recomandărilor:

- din raportul de evaluare ex-post „Strategia națională în domeniul migrației și azilului”, aprobată prin HG nr. 655/2011, Chișinău 2011;
- ale Comitetului Permanent pentru Programe și Finanțe al OIM, sesiunea a șaptesprezecea (S/17/4 din 29 septembrie 2015), articolul 2;
- Declarației de la New York privind Refugiații și Migranții, Pactul global pentru o migrație sigură, reglementată și ordonată, Pactul global pentru refugiați ș.a.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Programul abordează multidimensional problemele și riscurile din domeniul gestionării fluxului migrațional, azilului și integrării străinilor, oferind soluții optime de consolidare a capacităților autorităților responsabile de gestionarea migrației.

Astfel, va fi analizat și îmbunătățit cadrul *regulator de gestionare a fluxului migrațional*, care va fi mai bine reglementat și controlat, având impact pozitiv instituțional, normativ și operațional *atât în beneficiul țării cât și a migrantului*.

Sub aspect instituțional, se urmărește consolidarea capacității autorității competente pentru străini, a instrumentelor necesare pentru buna funcționalitate.

Sub aspect normativ, se va evalua cadrul normativ de bază și conex, în domeniul reglementării proceselor migraționale, se va revizui normele existente și racorda politicile migraționale - la politicile sectoriale în domeniul ocupării forței de muncă, protecției sociale, sănătății și educației, activității de voluntariat și religioase. Obținerea de către Republica Moldova a statutului de țară candidată pentru aderarea la UE se impune tratarea complexă a domeniului migrație și azil, gestionarea corectă a proceselor, asigurând sinergia la nivel național și regional.

Sub aspect operațional, vor fi implementate norme de reglementare a proceselor migraționale și de îmbunătățire a infrastructurii, în scopul prestării serviciilor calitative străinilor, în special a serviciilor în format electronic.

De asemenea, vor fi promovate diferite platforme (*sesiuni de informare*) privind condițiile de intrare, ședere și ieșire din Republica Moldova, prin care străinii vor fi bine-informați despre regulile țării noastre, în contextul admisiei și procedurii de documentare, precum și a prevenirii migrației ilegale, prin prisma respectării drepturilor omului.

Implementarea coordonată a Programului și a planului de acțiuni, va contribui implicarea activă a migrantului, în dezvoltarea comunitară și integrarea acestuia în societate.

Totodată, va fi monitorizată șederea străinilor, prin consolidarea mecanismului de prevenire și combatere a șederii ilegale a străinilor, implementarea acordurilor de readmisie și a programelor de reîntoarcere voluntară asistată, pentru îndepărtarea acestora, în scopul asigurării ordinii și securității statutului.

De asemenea, se va consolida *sistemul național de azil* și asigura condiții adecvate de recepție și standarde europene. Astfel, se propune elaborarea și implementarea unei politici clare și coerente în domeniul azilului, prin care se respectă obligațiile asumate pe plan european și internațional (*Pactul Global pentru Refugiați*), prin instrumentele legale, la care Republica Moldova a aderat, pe de o parte, și interesul național, pe de altă parte, prin realizarea unui echilibru dintre drepturile și obligațiile persoanelor aflate în nevoie de protecție internațională.

În același timp, continuarea dezvoltării și consolidării mecanismelor, prin care se asigură menținerea practicii unitare și de calitate pe linia procesării cererilor de azil la nivel național, reprezintă o garanție solidă a existenței unui sistem de azil eficient și funcțional.

Reieșind din experiența privind neintegrarea străinilor în societatea - gazdă a unor state din cadrul UE, a consecințelor economice și celor sociale, dar și pentru asigurarea ordinii publice și securității cetățenilor, pentru Republica Moldova, Programul intervine cu acțiuni de creare a unor condiții optime și de motivare a participării cât mai active a *străinilor la măsurile de integrare*, întru valorificarea potențialului acestora (angajament asumat prin Acordul de Asociere), prin accesul lor la servicii egale, în raport cu cetățenii țării noastre.

Criza migrațională, provocată de războiul dintre Ucraina și Rusia, a evidențiat lacune instituționale și insuficiență de resurse umane, în gestionarea proceselor migraționale. Drept urmare, Programul intervine și cu acțiuni de *întărire a capacității de răspuns a statului la afluxul sporit de persoane la frontiera de stat*. Implementarea obiectivului dat, va consolida capacitățile autorităților statului, antrenate în procesul de gestionare corectă a fluxului migrațional, astfel, încât să fie asigurată respectarea tuturor drepturilor migrantilor, aflați în situație de vulnerabilitate, accesul la servicii calitative de primă necesitate și imediate.

4. Fundamentarea economic-financiară

<p>Pentru implementarea Programului, sunt necesare surse financiare, care vor fi acoperite din:</p> <p>a) bugetul de stat;</p> <p>b) mijloacele financiare ale organizațiilor internaționale;</p> <p>c) suportul oferit de partenerii de dezvoltare.</p> <p>Valoarea estimativă a resurselor financiare necesare pentru implementarea Programului este de 469.469 mii lei, din care 119 539 mii lei vor fi acoperite din bugetul Biroului Migrație și Azil, planificat în CBTM pentru anii 2023-2025 (<i>anul 2023- 29.050 mii lei; 2024- 35.310 mii lei; 2025- 33.387 mii lei</i>), iar 349 930 mii lei vor fi acoperite din asistența externă.</p> <p>Costurile estimative ale acțiunilor, vor fi ajustate pe perioada implementării Planului, reieșind din volumele de alocații disponibile în bugetul de stat.</p> <p>Suplimentar, resursele care sunt necesare pentru implementarea Programului au fost prezentate în mare parte, în cadrul exercițiului de elaborare a Cadrului Bugetar pe Termen Mediu 2023 – 2025, planificate de către Biroul Migrație și Azil al MAI.</p>
<p>5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare</p> <p>Urmare aprobării proiectului nu va fi necesară modificarea altor acte normative.</p>
<p>6. Avizarea și consultarea publică a proiectului</p> <p>În vederea respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul va fi plasat pe pagina-web oficială a Ministerului Afacerilor Interne în rețeaua Internet www.mai.gov.md, la compartimentul „Transparența”, rubrica „Consultări publice” și pe pagina-web www.particip.gov.md.</p> <p>Totodată, în prealabil, proiectul a fost consultat cu reprezentanții societății civile (<i>Centrul de Drept al Avocaților, Centrul de Caritate pentru Refugiați</i>) și partenerii de dezvoltare (<i>Misiunea în RM a Organizației Internaționale pentru Migrație, Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați în Republica Moldova, Fundația SOROS, Centrul Internațional pentru Dezvoltarea Politicilor de Migrație</i>).</p>
<p>7. Constatările expertizei anticorupție</p> <p>În conformitate cu art. 28, alin. (2) litera a) din Legea integrității nr. 82/2017, documentele de politici publice sunt exceptate de la expertiza anticorupție</p>
<p>8. Constatările expertizei de compatibilitate</p> <p>Proiectul nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu cea a Uniunii Europene.</p>
<p>9. Constatările expertizei juridice După definitivarea proiectului, urmare avizării și consultării publice, acesta va fi supus expertizei juridice.</p>

Secretar general al ministerului

Serghei DIACONU